

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 69

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 19 oktober 2023

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Mountainbikeparcours - Stand van zaken

De voorbije jaren deed de Vlaamse Regering heel wat inspanningen om Vlaanderen te vergroenen, denk bijvoorbeeld aan de bebossingssubsidie. Daarnaast (her)ontdekte menig Vlaming, niet in het minst als gevolg van de pandemie, al het moois dat Vlaanderen te bieden heeft op het vlak van natuur. Bossen in Vlaanderen zijn uitgerust om een brede waaier aan sportieve activiteiten te accommoderen. Zoals de website www.sport.vlaanderen.be aangeeft, zijn er wandelpaden, ruiterspaden, fietspaden enzovoort.

Ook mountainbikers vertoeven graag in het bos voor hun sportieve bezigheid, aangezien het terrein zich er perfect toe leent. Het aantal offroadbikers op sommige routes werd meer dan verdubbeld op korte tijd. Zij gebruiken bossen en andere natuurgebieden op een andere manier dan andere liefhebbers.

De voorziene infrastructuur in de meeste bossen is echter veeleer beperkt en schijnt op sommige plaatsen onvoldoende om avontuurlijk te mountainbiken.

Dit is een vervolgvraag van mijn vraag nr. 1024 van 12 juli 2022.

Gelieve alle gegevens beschikbaar te stellen in Excel.

1. Kan de minister een overzicht geven van het aantal kilometer wandelpaden, het aantal kilometer ruiterspaden, het aantal kilometer recreatieve fietspaden en het aantal kilometer avontuurlijke mountainbikepaden per natuurgebied in het beheer van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) in Vlaanderen? Graag een overzicht per provincie.
 - a) Als de paden niet van elkaar te onderscheiden zijn, graag een algemeen overzicht van de paden.
 - b) Wat betreft de mountainbikepaden, hoeveel kilometer staat geklasseerd als offroad?
2. In het antwoord op vraag nr. 1024 gaf de minister een overzicht van de offroadpaden bestemd voor de ervaren mountainbiker, opgesplitst per provincie. Graag een update hierover voor 2023.
 - a) Zijn er dergelijke nieuwe offroadpaden bijgekomen? Graag een overzicht per provincie, met vermelding van de locatie.

- b) Zijn er plannen voor het aanleggen van nieuwe offroadpaden in de toekomst? Zo ja, graag een overzicht van de timing en lengte, ook per provincie en voor West-Vlaanderen per gemeente.
 - c) In haar antwoord op de bovenvermelde vraag gaf de minister ook een overzicht van de verschillende categorieën waarin de routes worden onderverdeeld.
Kan de minister per provincie in nominale cijfers weergeven hoeveel offroadpaden er in elke categorie zijn?
3. In haar antwoord op vraag nr. 1024 gaf de minister een overzicht van de realisatie van vijftien nieuwe mountainbikeroutes en twaalf nieuwe technische routes in 2021.
Wat is de stand van zaken met betrekking tot deze nieuwe infrastructuur in 2023? Graag een update.
- a) Zijn er sinds 2021 nieuwe routes bijgekomen? Zo ja, graag een overzicht per provincie en hoeveel kilometer van de nieuwe routes offroad zijn.
 - b) Hoeveel van die nieuwe routes voldoen aan de vraag van de meer ervaren mountainbikers om ook in uitdagendere parcours te voorzien voor gevorderden?
 - c) In haar antwoord gaf de minister ook aan dat het te vroeg is om het effect van nieuwe routes op het aantal confrontaties tussen verschillende bosgebruikers te evalueren.
Is die beoordeling ondertussen al mogelijk?
Zo niet, hoe plant de minister die mogelijk te maken?
 - d) Er werd ook vermeld dat er, in het kader van het aanpakken van dergelijke confrontaties, een campagne zou worden gelanceerd in het najaar van 2022 over hoffelijkheid op de paden in de natuur in samenwerking met ANB, Cycling Vlaanderen, de Vlaamse Wielrijdersbond, Wandelsport Vlaanderen, de Vlaamse Atletiekliga, Paardensport Vlaanderen en de Landelijke Rijvereniging.
Werd die campagne opgestart?
Zo ja, hoe evalueert de minister die campagne? Wat is de kostprijs daarvoor?
Zo niet, wanneer plant de minister die campagne?
 - e) Werden de technische zones in Gent en Maaseik geopend? Zo niet, wat is de geplande timing van de realisatie alsook de begroting ervoor?
4. In het antwoord van de minister werd ook een overzicht per provincie gegeven van de geplande mountainbikeroutes en ruiterspaden.
Kan de minister daarvan een geüpdatet overzicht bezorgen voor de komende 5 jaren, per natuurgebied, per provincie?
5. Wat de installatie van de eerste mountainbikerouteteller betreft in 2020 in Vlaams-Brabant, gaf de minister aan onvoldoende conclusies te kunnen trekken over het gebruik van de mountainbikeroutes in Vlaanderen.
Kan zij daarover een update geven?
- a) Er zouden 19 extra tellers verspreid over Vlaanderen worden geplaatst in 2022 om een beter zicht te krijgen op het gebruik van de mountainbikeroutes en technische zones.
Zijn die operationeel?

Zo ja, wat zijn de conclusies daarvan?

Zo niet, graag een overzicht wat betreft de timing en het budget.

- b) Wat betreft de extra tellinten die in 2022 wel zouden geïnstalleerd zijn, hoe evalueert de minister het gebruik daarvan en welke conclusies zijn op te maken uit de resultaten?
- c) Kan de minister een totaaloverzicht geven van de huidige tellinten per provincie, per gemeente?
- d) Zijn er plannen om het netwerk van tellinten uit te breiden in Vlaanderen? Zo ja, graag een overzicht per provincie per gemeente en wat betreft de timing.

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Ben Weyts (69), Zuhair Demir (74)

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 69 van 19 oktober 2023

van **BRECHT WARNEZ**

1. a) In gebieden zonder toegankelijkheidsregeling zijn alle paden toegankelijk voor voetgangers. Paden die zijn opgenomen in een goedgekeurde toegankelijkheidsregeling worden opgesteld voor verschillende types gebruikers, maar zijn niet altijd exclusief voorbehouden voor één type gebruiker. Vaak is eenzelfde pad zowel toegankelijk voor wandelaars en/of fietsers en/of ruiters en/of menneren. In de toegankelijkheidsregelingen wordt er bovendien geen onderscheid gemaakt tussen een recreatief fietspad en een avontuurlijk mountainbike pad. Momenteel zijn verschillende toegankelijkheidsregelingen in opmaak of procedure tot goedkeuring, bijgevolg zijn ze nog niet gedigitaliseerd. Bijgevolg is de gevraagde informatie niet in gestructureerde vorm beschikbaar binnen het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB).
- b) Vlaanderen telt momenteel 8.626,8 km aan officiële bewegwijzerde mountainbikeroutes, waarvan 63,1% of 5.443,51 km off-road zijn. Deze gegevens werden verzameld uit het routeplatform RouteYou waarmee Sport Vlaanderen een overeenkomst heeft om de routes te hosten.
2. a-b)+3.a) In bijlage 1 vindt u per provincie en gemeente een update van de nieuw gerealiseerde mountainbikeroutes en off-road-paden vanaf 2021, alsook de geplande routes en off-road-paden in 2023 en 2024. Per route wordt daarbij volgende informatie toegevoegd:
 - het type route: marathonroute, permanente route of technische route (biketrail, biketrail, funpark of skillspark)
 - de huidige status: gerealiseerd of nog gepland
 - de afstand van de route en het aandeel off-road (zowel aantal kilometers als percentage).

Voor de geplande routes en off-road-paden moet de kanttekening gemaakt worden dat dit overzichtsschema enkel de projecten opsomt waarvoor reeds een officiële samenwerkingsovereenkomst werd afgesloten met het lokaal bestuur dat eigenaar is van de route.

- c) Voor de technische zones streven we voor de vier categorieën (biketrail, funpark, skillspark en biketrail) naar een maximaal percentage aan onverhard gedeelte. Hieronder bieden we een overzicht van het totaal aantal kilometers en bijhorend percentage off-road paden per type.

Biketrail:

- totaal aantal km: 19,47
- totaal aantal km off-road-paden: 18,776
- Percentage off-road: 96,4%

Funpark:

- totaal aantal km: 1,9
- totaal aantal km off-road paden: 1,9
- Percentage off-road: 100%

Skillspark:

- totaal aantal km: 1,8
- totaal aantal km off-road paden: 1,8
- Percentage off-road: 100%

Bikepark:

- totaal aantal km: 12,42
- totaal aantal km off-road paden: 12,42
- Percentage off-road: 100%

3. b) Alle technische routes en marathonroutes opgenomen in bijlage 1 (met uitzondering van het funpark) voldoen aan de behoefte tot voldoende uitdaging van de meer ervaren mountainbiker.

- c) Zoals blijkt uit het bijgevoegd overzicht van nieuwe en geplande routes leveren we heel wat inspanningen om, samen met het Agentschap Natuur & Bos, de lokale besturen, de wielervederaties en MBF Vlaanderen nieuwe, hedendaagse en meer uitdagende mountainbikeroutes te ontwikkelen. Bij de conceptualisering van deze routes streven we naar meer gescheiden paden en kwalitatieve singletracks die enkel voor mountainbikers voorbehouden zijn en trachten dit te realiseren door samen te werken met lokale mountainbikeclubs.

Het is van belang om het onderscheid te maken tussen twee types mountainbikeproducten. Enerzijds realiseren we specifieke technische zones waar uitdaging en techniciteit voorop staan in afgebakende zones voor de mountainbiker. Samen met clubvrijwilligers, ingehuurde experts en de sector ontwikkelen we volledig gescheiden paden waar in principe geen conflicten kunnen plaatsvinden (bv. Beringen, Klaverberg Genk, Gooik). Anderzijds beschikken we over een netwerk aan permanent bewegwijzerde mountainbikeroutes in Vlaanderen van 8.591,21 km (8.626,8 km aan routes, verminderd met 35,59 km aan technische zones) waar we bij nieuwe realisaties streven naar meer gescheiden paden voor de verschillende gebruikersgroepen. Hier kunnen we echter de effecten nog niet nagaan. We zijn hiermee aan de slag gegaan maar, dit soort ingrepen tijd vergt (vereiste formele toelatingen, aanpassingen van de toegankelijkheidsregeling, aanleg van extra paden,...)

Een andere aanpak - naast de conceptuele ingrepen - speelt bewust in op het gedrag van de mountainbikers met bijvoorbeeld de recente sensibiliseringscampagne rond hoffelijkheid (zie antwoord in 3d).

- d) De hoffelijkheidscampagne werd samen met bovenstaande partners op 30 maart 2023 gelanceerd met als slogan "Wees hoffelijk en gun elkaar het plezier van sporten en bewegen in de natuur". De campagne focust zich op vier gedragspijlers: geef elkaar voldoende ruimte, waarschuw elkaar als je nadert, pas je snelheid aan en groeten is toegestaan.

Doordat naast de lokale besturen heel wat partners uit zowel de natuur- als de sportsector zich achter dit initiatief scharen, heeft de campagne zowel op het terrein als op sociale media heel wat zichtbaarheid gekregen.

Dit najaar volgen nog enkele nieuwe communicatiemomenten via sociale media om de hoffelijkheid tussen medegebruikers in de natuur nogmaals onder de aandacht te brengen.

De kostprijs voor de campagne bedroeg 17.467 euro. Het grootste deel van dit bedrag is besteed aan de signalatieborden die lokale besturen en

terreinbeheerders konden bestellen om aan de toegangspoorten of op drukke paden in hun natuurgebieden en parken te plaatsen.

e) Het Bikepark te Maaseik werd geopend op 8 juli 2023.

Vlaanderen investeerde 15.000 euro via het onlineplatform 'Deel je idee' en daarnaast nog 2.000 euro aan signalisatiemateriaal.

Wat de technische zone te Gent betreft, bedoelt u allicht de technische zone van Klaverberg Genk bedoelt? Op deze biketrail worden de singletracks dit najaar, samen met de lokale club en vrijwilligers, ontwikkeld. De officiële opening volgt wellicht in 2024.

De investering vanuit Vlaanderen voor deze realisatie bedraagt ongeveer 2.500 euro aan signalisatiemateriaal.

4. In het onderstaand overzicht brengen we per provincie een overzicht van de geplande mountainbikeroutes en ruitersporen voor de komende jaren. Nogmaals, dit lijstje beperkt zich enkel tot de projecten waarvoor reeds een officiële samenwerkingsovereenkomst werd afgesloten met het lokaal bestuur dat eigenaar is van de route.

Antwerpen

- MTB Antwerpen (linkeroever Sint-Annabos)
- MTB Balen (Keiheuvel)
- MTB Heist-op-den-Berg
- MTB Puurs-Sint Amands
- MTB Bornem
- Ruiterroute Brasschaat (Klein Schietveld)

Limburg

- MTB Herk-De-Stad
- MTB Nationaal Park Hoge Kempen (uitbreiding marathonlus)
- Ruiters- en menroutenetwerk (vervolg herinrichting ruiters- en menroutenetwerk)

Oost-Vlaanderen

- MTB Geraardsbergen
- MTB Kluisbergen
- MTB Zwalm
- MTB Beveren
- MTB Zulte
- MTB Lebbeke
- Ruiterroute Sint-Niklaas
- Ruiterroute Erpe-Mere
- Ruiterroute Brakel
- Ruiterroute Kaprijke-Evergem-Assenede

Vlaams-Brabant

- MTB Kortenaken
- MTB Wemmel

West-Vlaanderen

- MTB Zonnebeke
- Ruiterroute Wervik
- Ruiterroute De Haan
- Ruiterroute Harelbeke
- Ruiterroute Heuvelland

5. a) Sinds het najaar van 2022 zijn er verspreid over Vlaanderen 18 extra tellers operationeel, wat het totaal aantal op 23 stuks brengt. De totale investering voor de extra locaties bedroeg 108.000 euro (6.000 euro per tellocatie).
- b) De uitbreiding van het aantal tellinten zorgt alvast voor een meer representatief beeld van het effectieve gebruik van de mountainbikeroutes in Vlaanderen. Dagelijks worden de gegevens immers automatisch doorgestuurd en verwerkt op het kennisplatform van Sport Vlaanderen.

Naast een algemeen inzicht over o.a. de populaire tijdstippen, maanden en seizoenen waar er gereden wordt, krijgen we door de uitbreiding van het aantal tellocaties ook een beter beeld van waar de mountainbiker zich in Vlaanderen bevindt. Dit geldt niet enkel voor de individuele tellocaties, maar ook per regio, wat ons toelaat bepaalde verbanden te leggen. Zo zien we dat in de herfst en vooral tijdens de wintermaanden de mountainbiker vaker de drogere zandgronden opzoekt van de Kust (De Panne, De Haan en Middelkerke) en de Kempen (Essen). Ook de routes met meer techniciteit (Herentals zwarte lus, Genk en Maaseik) of een langere afstand (marathonroute De Kust en Frans Claes) worden frequent bereden.

Desalniettemin moeten we vaststellen dat ook de passages op de minder uitdagende routes zoals Gooik (3.128 passages in 2022), Wachtebeke (8.489 passages in 2022) en Willebroek (17.454 passages in 2022) aantonen dat we ons niet enkel mogen focussen op de meer ervaren mountainbikers die technische en uitdagende routes opzoeken, maar ook op de beginnende en sociale mountainbikers die er gewoon graag eens op uittrekken in de natuur in hun buurt.

- c) In het totaal zijn er momenteel 23 tellers operationeel in Vlaanderen:
- 4 in Antwerpen (Bonheiden, Essen, Herentals en Willebroek)
 - 4 in West-Vlaanderen (De Haan, De Panne, Middelkerke en Roeselare)
 - 5 in Limburg (Bocholt, Genk, Heusden-Zolder, Maaseik en Maasmechelen)
 - 5 in Oost-Vlaanderen (Kluisbergen, Lokeren, Oudenaarde, Ronse en Wachtebeke)
 - 5 in Vlaams-Brabant (Aarschot, Bierbeek, Gooik, Halle en Hofstade).
- d) Komende jaren willen we eerst en vooral de verzamelde gegevens van de tellinten aanvullen met informatie uit digitale platformen zoals Strava (Metro) en gebruikersbevragingen. Achterliggend doel hiervan is om de participatiecijfers op de mountainbikeroutes beter in kaart te brengen, het effect van de huidige ingrepen m.b.t. kwaliteit en techniciteit te meten en de mountainbikeroutes beter af te stemmen op de noden en behoeften van de mountainbiker in Vlaanderen. Als extra tellinten nodig zijn om een nog beter zicht te krijgen, dan bekijken wij dit ook.

BIJLAGE

[Mountainbikeroutes: stand van zaken 2023 en planning](#)